

CASA DE IARNĂ

BEN GUTERSON

CASA DE IARNĂ

Ilustrații de
CHLOE BRISTOL

Traducere din engleză de
Anca Bărbulescu

Redactor: Iulia Vladimirov
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Dragoș Dumitrescu, Dan Dulgheru

Tipărit la Real

Ben Guterson

Winterhouse

Text copyright © 2018 by Ben Guterson

Illustrations copyright © 2018 by Chloe Bristol

Published by arrangement with Henry Holt & Company

Henry Holt® is a registered trademark of

Macmillan Publishing Group, LLC

All rights reserved.

© Humanitas, 2019, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Guterson, Ben

Casa de Iarnă / Ben Guterson; il. de Chloe Bristol;

trad. din engleză de Anca Bărbulescu. – București:

Humanitas, 2019

ISBN 978-973-50-6385-6

I. Bristol, Chloe (il.)

II. Bărbulescu, Anca (trad.)

087-5

Editura Humanitas

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Pentru mama și tatăl meu

„În *Cetatea Sehrif-Kála* apare o referire la o carte care nu există. Este o carte închipuită, pe care autorul s-a gândit să o scrie înainte de a se hotărî să o menționeze doar în trecere – un rezumat, un comentariu.“

Silas Haslam,
O istorie generală a labirinturilor

PARTEA ÎNTÂI

**DEPARTE, ÎN NORD -
ȘI ZĂPADĂ PESTE TOATE
POATE
POȘTE
PAȘTE
PARTE
CARTE**

CAPITOLUL 1

UN MESAJ SPUNE CEVA CIUDAT

SPUNĂ
APUNĂ
APUSĂ
APASĂ
ACASĂ

Când ajunse acasă, Elizabeth Olivia Estival deschise cu greu poarta ca să intre în curtea unchiului și a mătușii și văzu un plic lipit de ușa casei ponosite în care trăia împreună cu ei; își dădu seama imediat că nu era de bine. Treptele care duceau spre verandă – și pe care unchiul Burlap nu avea niciodată grijă să le curețe – erau alunecoase de la zăpadă și gheață, așa că Elizabeth le urcă atentă, își puse ghiozdanul jos și lăsă să-i alunece gluga udă. Cam bănuia deja ce avea să spună mesajul din plic când îl dezlipi de pe ușă și îl deschise:

Te-am informat de mai multe ori că vom pleca într-o vacanță de trei săptămâni și că nu vei rămâne singură cât suntem

noi plecați, deci nu te vei mira când vei găsi această scrisoare. Casa este încuiată bine. În plic este un bilet pentru trenul care pleacă spre nord la 6:20. Ia trenul și dimineață, când cobori la Sternhaven, te va aștepta un bilet la stația de autocar. Ia autocarul care merge la Hotelul „Casa de Iarnă” – cei de acolo știu că vii. Iată trei dolari, în caz că ai nevoie de ceva pe drum. După Anul Nou vei primi alt bilet, de întoarcere. Nu deranja pe nimeni. Să nu începi cu prostiile tale!

Elizabeth studie biletul de tren: până la 6:20 mai erau trei ore – primele trei ore din cele 24 de zile ale vacanței ei de Crăciun. Și, după cum promisese, după ce două săptămâni îi tot spusese că ei aveau să meargă undeva de Crăciun și pe ea aveau să o trimită în altă parte, unchiul și mătușa ei chiar plecaseră. Elizabeth trase cu ochiul spre stradă prin ochelarii aburiți; ninge tot mai tare.

De clanță era atârnată o pungă de plastic. Elizabeth se uită înăuntru și văzu că în ea erau trei bluze de-ale ei, două perechi de șosete, o pereche de pantaloni și niște lenjerie. Analiză cele trei bancnote unsumoase de un dolar pe care le primise, închipuindu-și cum le extrăsese mătușa Purdy din portofel cu degetele ei subțiri și cum le netezise, fără tragere de inimă, ca să le pună în plic. În imaginația lui Elizabeth, unchiul Burlap stătea lângă ea și cântărea banii cu o privire încărcată de îndoială, de parcă și atât era prea mult. Lăsa imaginea să se risipească la fel ca aburul respirației în aerul rece.

Citi din nou scrisoarea. O îndesă în buzunarul gecii, împreună cu banii și biletul, apoi desfăcu fermoarul ghiozdanului. Din adâncul lui – de sub cele patru cărți în ediție ieftină pe care îi dăduse voie bibliotecara școlii să le împrumute pe perioada vacanței de iarnă, plus încă una care era a ei, *Anne de la Green Gables* – scoase un stilou și un carnețel. Carnețelul era legat cu o spiră

pe marginea de sus, avea coperte verzi și era brăzdat de urme de îndoituri – genul de carnețel pe care ți-ar lua comanda un chelner la restaurant. Elizabeth îl deschise dintr-o mișcare și, la pagina cinci – la punctul numărul 43 din lista ei cu „Motive pentru care nu îmi place de unchiul și mătușa mea“ –, scrisese: *Pentru că mă trimit la un hotel cine știe pe unde de Crăciun fără bani și aproape fără haine.*

Puse carnețelul la loc, apoi puse punga de plastic în ghiozdan și închise fermoarul. Când să plece, rămase cu ochii la fâșia cu care fusese lipit plicul; răsuflarea îi umfla și îi strângea pieptul, iar ochii începuseră să i se umezească. Apoi, înainte să-și dea seama ce făcea, izbi cu palma ușa de placaj. Sunetul, o plesnitură răsunătoare, ca atunci când cade o carte pe o podea de lemn, o sperie și o făcu să se întrebe ce o apucase. Se uită în jur, să vadă dacă o zărise cineva, dar totul era tăcut – o stradă pustie în întunericul tot mai dens, sub zăpada care cădea tot mai deasă. Elizabeth oftă și își luă ghiozdanul de jos.

De ce nu se poate să vină înapoi părinții mei? își spuse ea.

Apoi, pentru că nu avea nicio prietenă pe care să o roage să o primească la ea acasă trei săptămâni și nici vreo șansă de a evita furia unchiului și a mătușii dacă nu le urma instrucțiunile, se întoarse și porni pe drumul de trei kilometri până la gară, să aștepte trenul de 6:20 spre Sternhaven. Își luă ghiozdanul în spate și se întoarse la poartă dar, chiar când punea piciorul afară din curte, pe trotuar, o cuprinse *senzația*. Încremeni pe loc, cu ochii mari, și se întrebă ce avea să se întâmple de data asta. Inima începu să-i bată repede. Domnea tăcerea – apoi, din spatele ei, se auzi o trosnitură zgomotoasă.

CAPITOLUL 2

UN ANTURAJ DE CĂLĂTORIE CAM ACRIT AURIT AURIE FURIE

Senzația care o cuprinsese pe Elizabeth era cea pe care o ai când ești sigur că e pe cale să se întâmple *ceva* – ceva bun sau rău, amuzant sau nu tocmai amuzant. Nu știa să spună de ce, ori de câte ori avea *senzația*, era atât de sigură că avea să se întâmple ceva și nici de ce o cuprindea *senzația*, la o adică. Nu știa decât că începuse în vara dinainte și că, odată cu apropierea iernii, se întâmpla tot mai des. Ciudat era că lucrurile care se întâmplau apoi nu păreau să aibă nicio cauză și nicio explicație. Cădea câte o carte de pe o etajeră din apropiere, sau se răsturna un pahar în chiuvetă, sau îi aluneca de pe masă tava goală, în timp ce își mânca piureul cu sos la cantina școlii. Nu știa decât că, mai înainte cu câteva clipe, simțea un fior în

stomac și era sigură că se va întâmpla ceva. De aceea, când o cuprinse *senzația* pe trotuarul nins, nu se miră când auzi un zgomot în spatele ei.

Se întoarse și își dădu seama că poarta, de care nu se atinsese și care nu avea cum să se fi închis singură, se trântise de la sine – și se simți ușurată. Pe lângă o farfurie spartă sau o carte căzută pe jos, întâmplarea era inofensivă. Totuși, deși bufniturile și trosniturile acestea ciudate aproape că nu o mai speriau, ar fi vrut să înțeleagă de ce se întâmplau și de ce avea *senzația*.

Se uită din nou în jur pe stradă, să vadă dacă auzise cineva zgomotul porții, dar nu era nimeni. Cu un oftat adânc, Elizabeth aruncă o ultimă privire spre casa unchiului și a mătușii ei și plecă spre gară.

A doua zi, spre amurg, după o noapte în tren și cinci ore de așteptat în stația de autocar, Elizabeth se așeză pe locul ei și privi ninsoarea de dincolo de fereastra încadrată de gheață a autocarului. Nu mâncase altceva decât jumătatea de sendviș cu unt de arahide rămasă de la prânzul din ziua dinainte, alune și stafide cumpărate cu 1,35 dolari la gară și un baton de ciocolată găsit în buzunarul pentru reviste al scaunului, în tren. Tot încerca să nu se gândească la lucruri depri-mante: drumul o ducea tot mai aproape de cine știe ce destinație din munți unde avea să-și petreacă vacanța de Crăciun, într-un hotel pe care și-l imagina ca pe ceva între o casă pentru bătrâni și locul groaznic unde erau trimiși copiii din *Busola de aur*, una din cărțile ei preferate. De șapte ani tot sperase că avea să o salveze cineva de unchiul și mătușa ei, de când fusese trimisă să locuiască acolo. Dar trei săptămâni la Hotelul „Casa de Iarnă“ păreau nu atât un noroc, cât vreo pedeapsă

bine ticluită de ei. Elizabeth împlinise unsprezece ani și, pe lângă faptul că de-abia aștepta concursul de Crăciun care se ținea în fiecare an pe 21 decembrie la centrul comunitar de lângă școala ei, mai avea și cele patru cărți de la bibliotecă pe care voia să le citească în confortul propriei camere. Se rugase de unchiul și mătușa ei să o lase să stea singură pe durata plecării lor; încă de când îi spusese că merg în vacanță, le tot zisese că era destul de mare să se descurce singură. Acum își dădea seama că nu avusese nicio șansă.

Unul din lucrurile care îi dăduseră de gândit lui Elizabeth de cum citise biletul de la unchiul și mătușa ei era cum de își permisese să o trimită undeva cu trenul, și cu atât mai mult să îi plătească șederea la un hotel timp de trei săptămâni. De cel puțin doi ani, își dăduse seama că unchiul și mătușa ei erau săraci. Unchiul Burlap sorta scrisori cu adresa destinatarului greșită într-o cămăruță dosnică de la poșta din Drere, orașelul la marginea căruia locuiau. Cât despre mătușa Purdy, patrula pe drumurile umede din jurul localității, cinci zile pe săptămână, și strângea doze de aluminiu pe care ea și unchiul Burlap luau bani o dată pe lună, când mergeau cu mașina în orașul mare, Smelterville, la o jumătate de oră spre sud; uneori o luau și pe Elizabeth. Altfel, mai departe de Drere nu își amintea să fi mers vreodată. Cum stătea ea în autocar și se tot gândea, rămânea de neînțeles faptul că putuseră să o trimită într-o asemenea călătorie.

Autocarul găfâitor, vopsit în roșu și alb, se golise pe jumătate după șapte opriri pe ruta lui de la gară spre nord. Elizabeth stătea pe un scaun moale, cu tetieră confortabilă, și lucra la un careu de cuvinte încrucișate

dintr-un ziar lăsat de cineva în plasa de bagaje de deasupra capului ei. Se pricepea la cuvinte încruciate. De fapt, se pricepea la tot felul de enigme – vânători de cuvinte, spânzurătoarea, acrostihuri, criptograme, orice joc cu cuvinte. Îi plăceau în special anagramele și deja rearanjase literele reclamei de pe botul autocarului – care, din „AM GRESIE FAIANTA INTERNATIONAL“, ajunsese „ANOMALIE INSANGERATA TERIFIANT“.

La a opta stație se urcă o femeie masivă, cu un palton gros de lână și gropițe adânci, care se opri pe rândul lui Elizabeth și arătă țâfnos spre locul gol de lângă ea.

— Ocupat? întrebă ea, pe un ton care îi amintea lui Elizabeth de cum vorbea mătușa Purdy.

Deși îi era foame și era obosită și încă puțin bosumflată după ce citise biletul lăsat de unchiul și mătușa ei, Elizabeth îi zâmbi amabil.

— E liber, puteți lua loc, spuse ea, pentru că întotdeauna încerca să le vorbească oamenilor mari așa cum spera să îi vorbească și ei.

Femeia ridică din sprâncene, apoi se opinti să se așeze, foindu-se și dând din coate ca să stea mai confortabil. Pufni și se uită la Elizabeth de parcă s-ar fi mirat că era tot acolo.

— Ce raglan frumos aveți, spuse Elizabeth, hotărâtă să mai facă o încercare să fie prietenoasă, și în același timp oarecum bucuroasă de ocazia de a încerca un cuvânt pe care și-l amintea din cărțile cu Mary Poppins.

Femeia lăsă bărbia în jos și coborî ochii spre paradesiul ei aspru, cu verde și galben, de parcă s-ar fi uitat după vreo pată de supă. Apoi o privi din nou pe Elizabeth și spuse sec:

— Asta e un cuvânt fandosit pentru paltonul meu?

Elizabeth se simți ca atunci când îi spunea mătușa Purdy ceva usturător și hotărî că fusese o greșeală să o invite pe femeie să se așeze alături.

— Nu, rosti ea. Am vrut să spun „rimel“. Uneori le mai încurc.

Își întoarse atenția spre rebus.

Cinci minute mai târziu, după ce autobuzul se pusese din nou în mișcare, femeia întrebă:

— Și unde merge o fetiță ca tine de una singură?

— La Casa de Iarnă, spuse Elizabeth franc. Continuă să își studieze jocul și, în același timp, își aminti de broșura pe care o lăsase mătușa Purdy pe masa din bucătărie cu o săptămână înainte – din greșeală, după cum avea să afle. Singura imagine pe care apucase să o întrezărească Elizabeth reprezenta o adunare de oameni în vârstă cu niște șosete până la genunchi și pălării ciudate. *În fiecare seară, concert de gală al Corului Casei de Iarnă! răcnea un titlu. Mese festive servite în Sala de Iarnă festivă! Prelegeri ale unor lectori renumiți pe teme renumite! Vedere spre splendidul lac Luna!*

— O, ce loc, spuse femeia cu gropițe, parcă luminându-se la față la auzul numelui hotelului. Și eu mi-am dorit dintotdeauna să merg acolo. Ești o fetiță foarte norocoasă.

Elizabeth se uită mai departe de femeie, spre o familie așezată pe două rânduri de scaune, pe partea opusă a autocarului. Tot trăgea cu ochiul la ei de două ore; îl urmărise pe tată cum își ținea de mână fiica – o fată cam de vârsta ei – și cum îi arăta lucrurile care treceau pe lângă geam, sub ninsoare. Mai observase și că pe mamă nu păruse să o deranjeze când băiatul de lângă ea îi adormise în poală – de fapt, părea bucuroasă să îl mângâie pe obraz și să îi tragă geaca mai bine pe lângă gât.

— Da, repetă femeia de lângă ea, ești o fetiță foarte norocoasă.

— Așa o fi, spuse Elizabeth. Își dorea să stea și ea cu familia aceea, de partea cealaltă a autocarului.